

תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976¹

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 173 ו-216 לפקורת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש],
התשל"ז-1970 (להלן – הפקודה), וסעיף 11א לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן –
החוק), אני מתקין תקנות אלה:

פרק א' – כללי

הגדרות

(תיקון התשס"ה)

1. בתקנות אלה –

"אש גלויה" – להבה, גז, ניצוץ חשמלי או מקור כלשהו בעל אנרגיה מספקת לגרום
להתלקחותם של גזים או נוזלים המאוחסנים במיתקן;

"בעל מיתקן" – כל אחד מאלה:

(1) בעל רישיון העסק או מבקש הרישיון, לפי הענין;

(2) אדם שבהשגחתו, בפיקוחו או בהנהלתו פועל העסק;

(3) הבעל הרשום או המחזיק בנכס שבו מצוי העסק;

"מאצרה" – שטח שעליו בנוי מכל או מכלים לנפט והמוקף ברפנות מתאימות למניעת
התפשטות הנוזל מחוצה לו;

"גדר" – קיר בנוי או גדר רשת מתכתית חזקה בגובה של 2.5 מטרים לפחות ובה לפחות שני
שערים מרוחקים ככל האפשר זה מזה;

"גדר רשת צפופה" – גדר בגובה שלא יפחת מ-1.8 מטר, שחלקה התחתון בגובה 0.6 מטר
לפחות עשויה מחומר אטום ובלתי דליק וחלקה העליון עשוי מרשת צפופה או מחומר
אטום ובלתי דליק;

"גפ"מ" – גז פחממני מעובה;

"דופן איסוף (bund wall)" – הרופן המקיפה את השטח שעליו בנוי מכל או מכלים לנפט
והבנויה בהתאם לדרישות תקנות אלה;

"רשות רישוי" – כמשמעותה בחוק;

1. ק"ת 3602, התשל"ז (19.10.1976), עמ' 126.

תיקונים: ק"ת 4201, התשמ"א (5.2.1981), עמ' 411;

ק"ת 4242, התשמ"א (16.6.1981), עמ' 1094 [התשמ"א (מס' 2)];

ק"ת 4916, התשמ"ז (24.3.1986), עמ' 702;

ק"ת 6376, התשס"ה (13.3.2005), עמ' 550. תחילת התיקון ביום 13.9.2005.

"חוות מכלים" – אתר לאחסנת נפט נוזלי בכמויות העולות על 150 מטר מעוקב (להלן – מ"ק) לרבות מסוף (terminal);

"חוות מכלי גפ"מ" – אתר בו מאוחסן גפ"מ בכמות העולה על 10 ק"ל במכלים ניחים למטרה מסחרית;

"יחידת ניפוק" (dispenser) – מכשיר המשמש לניפוק נפט ממכל האיחסון, בין אם המשאבה מותקנת ביחידת הניפוק ובין בתוך המכל;

"מחסן אספקה מרכזית" – מיתקן הנועד להספקה מרכזית של גפ"מ בלחץ בינוני לבנייני מגורים, לבנייני מלאכה, תעשייה ולמטרות חקלאיות;

"מחסן גפ"מ" – אתר שבו מאחסנים למטרות מסחריות גפ"מ במכלים ובגלילים אשר תקן ישראלי ת"י 70 (מכלים לגזים פחממניים מעובים) (גזי נפט מסחריים) חל עליהם, וכן כל מחסן לאספקה מרכזית של גפ"מ;

"מחסן פרטי" – אתר שבו מאחסנים ומשתמשים בנפט נוזלי לצרכי מפעל כמשמעותו בפקודה, בכמות שאישר המפקח הראשי למפעל או לסוג של מפעלים;

"מחסן סטיווני" – אתר שבו מאחסנים נפט סוג ג' בכמות שאינה עולה על 50 מ"ק לשם מכירה לקמעונאים במכליות;

"מכלית" – כלי רכב להובלת מוצרי נפט;

"מכל" – מכל לגפ"מ או מכל לנפט, לפי הענין;

"מכל גפ"מ" – כלי קיבול לגפ"מ המתאים לתקן הישראלי ת"י 158 חלק 1 – מיתקנים לגזים פחמימניים מעובים (גפ"מ): מאגרים, או בהתאם לשיטת בניה מקובלת ושאישר המפקח הראשי;

"מכל נפט" – כלי קיבול לנפט נוזלי המתאים לאחד מהתקנים הישראליים ת"י 4468 חלקים 1 ו-2, מכלי דלק מרותכים מפלדה או ת"י 4571 חלק 1 מכלי דלק תתי-קרקעיים בעלי דופן כפולה: ייצור והגנה קתודית, לפי הענין או תקן אחר שאישר מפקח העבודה הראשי;

"מפקח עבודה", "מפקח עבודה אזורי" ו"מפקח העבודה הראשי" – כמשמעותם בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954;

"מיתקן" – חוות מכלים, חוות מכלי גפ"מ, תחנת תדלוק ציבורית, מחסן גפ"מ, תחנת תדלוק פנימית, מחסן פרטי ומחסן סטיווני;

"נפט" – כל נוזל או גז פחממני מתלקח, לרבות גפ"מ, גז טבעי וכל חומר מתלקח אחר ששר העבודה הכריז עליו כנפט לענין תקנות אלה, למעט משחות סיכה, שמני סיכה ואספלט;

"נפט נוזלי" – נפט, למעט גפ"מ וגז טבעי;

– נפט סוג א –

(1) נפט שנקודת ההבזקה שלו אינה עולה על 20 מעלות צלזיוס באחת מן הבדיקות כלהלן:

(א) Abel Apparatus Method HIP 170/59;

(ב) Tag Closed Tester Method ASTM D 58-64;

(2) נפט גולמי, גפ"מ וגז טבעי;

“נפט סוג ב” – נפט שנקודת ההבזקה שלו עולה על 20 מעלות צלזיוס בבדיקה כאמור בהגדרת נפט סוג א’, אך אינה עולה על 55 מעלות צלזיוס בבדיקה

Pensky Martens Closed Tester Method ASTM D 93-66;

“נפט סוג ג” – נפט שנקודת ההבזקה שלו עולה על 55 מעלות צלזיוס בבדיקה כאמור בהגדרת “נפט סוג ב”;

“נקודת סיכון” – כל אחד מאלה:

(1) פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אוורור וניקוז המורכבים על מכל או צינור;

(2) שסתומים מוברגים או אוגנים למיניהם המורכבים על מכלים או צינורות וכן נקודות אחרות שבהן מתבצע חיבור או ניתוק של הצינורות;

(3) מדי מפלס גובה, נפה או לחץ המורכבים על מכל או צינור;

(4) משאבות, מרחסי גז ומכלי ניקוז, למעט פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אוורור, מדי גובה, נפה ולחץ המצוידים בנחיר עוצר של 2 מ"מ, וכן משאבות, מרחסי גז ומכלי ניקוז המהווים חלק ממיטקן מילוי או פריקה של מכליות וקרונות;

“פתח מכל” – כל פתח או חיבור למכל שדרכם עלולים להימלט אדים לחלל האוויר החופשי, כגון צינור אוורור, צינור מילוי דלק למכל ופתח מדידה;

“רשת צפופה” – רשת עשויה ברזל מגולבן או מתכת בלתי מחלידה, שבה עובי התיל לפחות 0.6 מ"מ וגודל החללים אינו עולה על 12x12 מ"מ;

“תחנת תדלוק פנימית” – אתר לאחסנת נפט לתדלוק רכב לצריכה עצמית ובכמות שאינה עולה על 100 מ"ק;

“תחנת תדלוק ציבורית” – אתר לאחסנת נפט למכירה לציבור לשם תדלוק רכב או למטרות אחרות, לרבות תחנת תדלוק פנימית שכמות הנפט המאוחסנת בה עולה על 100 מ"ק.

2. (א) תקנות אלה לא יחולו על אחסנת נפט במכל או במכלים שקיבולם פחות מ-450 ליטר נפט סוג א’ או פחות מ-2,200 ליטר נפט סוג ב’ או סוג ג’, או פחות מ-2,200 ליטר נפט סוג ב’ ויג’, ובלבד שקיבולם הכולל לא יעלה על הכמויות האמורות.

תחולה
(תיקון התשס"ה)

(ב) תקנות אלה יחולו על אחסנת נפט בתחנת תרלוק פנימית או ציבורית גם בכמות הפחותה מזו המפורטת בתקנת משנה (א).

3. (א) לא תיתן רשות הרישוי רישיון אלא אם כן מפקח עבודה אישר את המיתקן.
(ב) לא יאחסן אדם נפט אלא במקום שאישר מפקח עבודה.
(ג) לא ישנה אדם מיתקן אלא באישור מפקח עבודה.
4. בקשה לרישיון יגיש בעל המיתקן לרשות הרישוי בהתאם להוראות תקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000; בתכניות שיצרף יצוינו גם כל פרטי המיתקן באופן ברור, לרבות קיבול מכילי הנפט לסוגיו, וכן פירוט קווי מתח ומיתקני חשמל למתח גבוה ועליון, המצויים במרחק של עד 35 מטרים מהמיתקן.
5. (בוטלה).
6. כל מיתקן יוחזק במצב נקי, לרבות מעשבי בר.
7. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן במיתקן חפצים וסחורות אלא בהתאם לתנאי הרישיון.
8. לא יעורמו כלי קיבול מטלטלים המכילים נפט אחד על גבי השני בגובה העשוי לסכן את חוזקם או את יציבות הערימה; גלילי גפ"מ יאוחסנו במאונך, בין שהם מלאים או ריקים, פרט לגלילים חסרי שסתום בטיחות, שיאוחסנו במאונך או במאונך.
9. מבנים לאחסנת כלי קיבול מטלטלים המכילים נפט ייבנו מחומר בלתי דליק, מאווררים בפתחי אוורור מפולשים ומרושתים ברשת צפופה קרוב לרצפה וקרוב לתקרה.
10. (א) לא תיעשה במיתקן עבודה באש גלויה אלא באישור מוקדם ובכתב לכך מאת אדם האחראי להפעלת המיתקן ולאחר שננקטו אמצעי בטיחות נאותים למניעת דליקה.
(ב) לא יעשן אדם במיתקן אלא במקומות שקבע מראש לכך האחראי להפעלת המיתקן; במקום שנקבע כאמור יוצב שלט נראה לעין.
(ג) ציוד חשמלי בחוות גפ"מ ובמחסן גפ"מ הנמצא בשטח פתוח בתחום 15 מטר מנקודת סיכון יהיה מוגן נגד התפוצצות (Explosion Proof) לפי הוראות ת"י 60079 ציוד חשמלי לשימוש באטמוספרות נפיצות של גזים: דרישות כלליות (להלן – ת"י 60079).

חובה לקבל רישיון (תיקון התשס"ה)

בקשת רישיון (תיקון התשס"ה)

(תיקון התשס"ה)

נקיון המיתקן

אחסנת חפצים (תיקון התשס"ה)

כלי קיבול מטלטלים (תיקון התשס"ה)

אוורור מבנים

מניעת שריפות ואמצעי כיבוי אש (תיקון התשס"ה)

(ד) בשטח פתוח של מיתקן, בתחום 15 מטרים ממכלים, מאבזורים המותקנים על צינורות, וכן מיחידות ניפוק ומערכות ניקוז לנפט סוג א', יהיה ציוד חשמלי מוגן נגד התפוצצות (Explosion Proof) בהתאם לת"י 60079 או בעל בטיחות עצמיתית (Intrinsically Safe); הוראה זו תחול על תחנת תדלוק ציבורית או פנימית לגבי יחידות הניפוק והמשאבות; ואולם הרשימה לקיום ציוד מוגן התפוצצות או בעל בטיחות עצמיתית בתוך וסביב יחידות הניפוק, בתחנת תדלוק ציבורית ובתחנת תדלוק פנימית, חלה במרחק של 6 מטרים מהיחידה, לגבי נפט סוג א', ו-1.5 מטרים לגבי נפט סוג ב' רג' ועד גובה החלל שבו נמצאת המשאבה או יחידת המניה, ובלבד שגובה זה לא יפחת מ-1.5 מטרים.

(ה) בכל מיתקן ייקבעו ציוד, מכשירים ואבזורים ויחזקו חומרים מתאימים למניעת אש ולכיבוי אש, לפי דרישת רשות הכבאות; הציוד, המכשירים, האבזורים והחומרים כאמור, יוחזקו במצב תקין ומוכנים לשימוש בכל עת; עובדי המיתקן יורכזו בהפעלת האמצעים האמורים.

11. בחוות מכלים ובחוות מכלי גפ"מ ימונה אדם אחראי להפעלתם; שמו ומענו וכן מספר הטלפון שבו ניתן להשיגו יצויינו על שלט שיוצב במקום נראה לעין.

מינוי אחראי
(תיקון התשס"ה)

12. לא יכנס אדם ולא ירשה לאחר להיכנס למכל, אלא לאחר נקיטת כל אמצעי הבטיחות הדרושים ולאחר קבלת אישור בכתב מאת בעלי המיתקן או מי שהוסמך לכך.

כניסה למכלים

13. בחוות מכלים ובחוות מכלי גפ"מ –

הארכת
(תיקון התשס"ה)

(1) המכלים ומערכת הצינורות המשמשת למילוי רכב ולמילוי כלי קיבול אחרים יהיו מוארקים; ההארקה תבוצע בהתאם למפרט בתקן אמריקאי NFPA 77 או תקן מתאים אחר שיאשר מפקח העבודה הראשי מראש.

(2) בטרם ממלאים או מרוקנים כלי קיבול או תובלה לנפט יחוברו אלה באמצעות מוליך אל המכל או המכלים, כך שתיווצר השוואה פוטנציאלית חשמלית ביניהם.

13א. (א) המרחק האפקי ממרכז קו מתח נמוך עד 1,000 וולט בעל תילים לא מבודדים לפתח מכל וליחידת ניפוק יהיה 5 מטר לפחות.

מרחקים מקווי
חשמל
(תיקון התשס"א)

(ב) המרחק האפקי ממרכז קו מתח גבוה עד 33 ק"ו עם תילים לא מבודדים לפתח מכל או ליחידת ניפוק יהיה 9 מטר לפחות בשטח בין עירוני ו-8 מטר לפחות בשטח עירוני.

(ג) המרחק האפקי בין התיל החיצוני של קו מתח גבוה מעל ל-33 ק"ו יהיה –

(1) לגבול המיתקן – 10 מטר לפחות;

- (2) לפתח מכל, ליחידת ניפוק לנפט סוג א' ולגפ"מ – 25 מטר לפחות;
- (3) לפתח מכל, ליחידת ניפוק לנפט סוג ב' או ג' – 15 מטר לפחות.
- (ד) בחוות מכלים ובחוות גפ"מ כל קו מתח חשמלי עילי אשר יכול לשחרר מספיק אנרגיה להדלקת תערובת נפיצה על-ידי ניתוק, קצר או הארקה יגמר מחוץ לאזור המכלים ומחוץ למערכת הניקוז של נפט סוג א'.

13. המפקח הראשי רשאי לקבוע סטיות מן המרחקים שנקבעו בתקנה 13א ובתנאים שיקבע בכל מקרה ומקרה, אם המרחק מפתחי מכל או מיחידת ניפוק לעמודי החשמל מצדיק זאת לדעתו; אם המרחק בין עמודי החשמל קטן מן המקובל, אם קיימת הגנה מתחת לתילים המונעת נגיעתם במיתקנים או באדמה או אם המיתקן הוא בשטח עירוני.

סטיות ממרחקים
(תיקון התשמ"א)

14. אדם הבונה מקלט יקפיד שנפט ואדי נפט לא יצטברו בו.

מקלטים

פרק ב' – חוות מכלים

15. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן נפט בחוות מכלים בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.

כמויות מותרות
(תיקון התשמ"ה)

16. חוות מכלים תגודר בגדר.

גידור

16א. בחוות מכלים –

- (1) לא יעשן אדם ולא ישתמש בטלפון נייד או במכשיר קשר שאינו עומד בדרישות תקנה 10(ג) ו-(ד), למעט במבנה המצוי בתוכה;
- (2) יותקן שלט אזהרה בנוסח "אין לעשן ואין להשתמש בטלפון נייד או מכשיר קשר שאינו מוגן התפוצצות למעט במבנה" או בנוסח רומה שבו הסבר באמצעים גרפיים.

איסורים ושילוט
בחוות מכלים
(תיקון התשמ"ה)

17. (בוטלה).

(תיקון התשמ"ה)

18. לא יכניס אדם לחוות מכלים גפרורים ומציתים אלא בהסכמת האחראי להפעלתה.

אסור הכנסת
גפרורים ומציתים

19. נפט סוג א' יוחסן במכלים בעלי גגות צפים, או במכלים בעלי סידורים נאותים מיוחדים שאישר מראש המפקח הראשי.

אחסנת נפט סוג א'

20. המרחק בין רפנות שני מכלים על-קרקעיים סמוכים יהיה כלהלן:
 (1) כאשר אחד מהם מכיל נפט סוג א' או סוג ב' – לא פחות ממצצית צירוף הקטרים של המכלים, ולא פחות מ-6 מטר;
 (2) כאשר שני המכלים מכילים נפט סוג ג' – לא פחות מ-6 מטר.
- מרחקים בין מכלים על-קרקעיים
21. המרחק בין רופן מכל על-קרקעי ובין גדר חוות מכלים יהיה כלהלן:
 (1) למכל לנפט סוג א' או סוג ב' – לא פחות מ-15 מטר;
 (2) למכל נפט סוג ג' – לא פחות מ-6 מטר.
- מרחקים בין מכלים לגדר
22. (א) מכלים על-קרקעיים יותקנו במאצרות.
 (ב) הקיבולת של מאצרה למכלים לנפט סוג א' או סוג ב' תהיה שווה לפחות לקיבולת הכוללת של המכלים שבתוכה.
 (ג) הקיבולת של מאצרה למכלים לנפט סוג ג' תהיה לפחות 110% מהקיבולת של המכל הגדול שבתוכה.
 (ד) רופן מאצרה תהיה –
 (1) בגובה הדרוש ליצירת הקיבולת כאמור בתקנות משנה (ב) ו-(ג);
 (2) אטומה למעבר נפט;
 (3) מסוגלת לעמוד בפני הלחץ ההידרוסטטי של עמוד מים במלוא גובה מצרה האחד;
 (4) בנויה מאדמה, בטון או חומר בעל תכונות דומות לשלה.
 (ה) המרחק מדופן מכל נפט אל רופן המאצרה לא יעלה על 30 מטר במאצרה המכילה מכל אחד, ועל 15 מטר במאצרה המכילה יותר ממכל אחד.
 (ו) לא תיבנה מאצרה משותפת למספר מכלי נפט אלא אם מתקיימים אלה:
 (1) קיבולת המכל הגדול ביותר שבתוכה אינו עולה על 3,000 מ"ק;
 (2) סך הכל של קיבולת מכלי הנפט שבתוכה אינו עולה על 6,000 מ"ק;
 (3) מספר מכלי הנפט מסוג א' או ב' אינו עולה על ארבעה.
- מאצרה (תיקון התשס"ה)
23. (א) לכל מאצרה תהיה מערכת ניקוז מצויירת במגופים הניתנים להפעלה בנוחות.
 (ב) הניקוז במאצרה יהיה כלפי חוץ וללא מעבר דרך שכנתה.
 (ג) מערכת הניקוז תיאסף למפריד נפט נאות אשר ימנע יציאת הנפט אל מחוץ לשטח החווה.
- ניקוז מאצרה (תיקון התשס"ה)

24. חוות מכלים תוקף לאורך הגדרות מבפנים בדרך למעבר רכב כיבוי אש, וכן דרכי גישה ומעבר אחרים, אשר –
- (1) רוחבם לא יקטן מ-3.0 מטר;
- (2) חוזקם יתאים למעבר בכל עונות השנה לרכב הנעה ב-4 גלגלים בעל משקל של לפחות 27 טון;
- (3) יאפשרו לרכב להתקרב לדופן מכל נפט עד למרחק של 30 מטר ממנו;
- (4) יהיו בהם מפרצי עקיפה לרכב חונה לפחות כל 100 מטר, וכן אפשרות סיבוב הרכב בקצה של דרך ללא מוצא.

דרכים לרכב כיבוי אש
(תיקון התשס"ה)

25. המפקח הראשי רשאי לאשר מרחקים קטנים מאלה שנקבעו בתקנות 20 ו-21 והוא רשאי להתיר סטייה מהקיבולת האמורה בתקנה 22(ו) ומהוראת תקנה 23(ב) אם לאחר התייעצות עם רשות הכבאות בכל האמור במניעת אש וכיבוי אש הנסיבות מצדיקות זאת לדעתו.

סטיית מרחקים וקיבולת
(תיקון התשס"ה)

פרק ג' – חוות מכלי גפ"מ

26. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן גפ"מ בחוות מכלי גפ"מ בכמות העולה על זו שאישר המפקח הראשי, או שהסכים לה שר הבטחון או מי שהסמיך לכך או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהם קבעו.

כמויות מותרות

27. חוות מכלי גפ"מ תגודר בגדר.

גידור

28. בכל חוות מכלי גפ"מ –

אמצעי כיבוי אש

- (א) ייקבעו ציוד, מכשירים ואבזורים ויוחזקו חומרים מתאימים לכיבוי אש בהתאם לדרישת רשות הכבאות; אלה יקויימו במצב תקין וראוי לשימוש בכל עת.
- (ב) עובדי החווה יודרכו בהפעלת אמצעים אלה.

29. (א) גפ"מ בחוות גפ"מ יוחסן במכלים קבועים, המחוברים בצנרת למערכת פריקה או מילוי.

אחסנת גפ"מ

- (ב) השטחים שמתחת למכלי גפ"מ על-ידי קרקעיים יוכשרו בצורה אשר תבטיח, במקרה של נזילה ניקוז מהיר של גפ"מ נוזלי, אל אתר מרוחק 10 מטר לפחות מכל מכל גפ"מ אחר; קיבולת האתר לניקוז הגפ"מ הנוזלי יהיה שווה ל-50% לפחות מקיבולת המכל הגדול ביותר המתנקז מאליו.

- (ג) הגפ"מ במכלים מקוררים יאוחסן בהתאם להוראות המפקח הראשי.
30. (א) המרחק בין רפנות מכלי גפ"מ אופקיים על־קרקעיים סמוכים יהיה לא פחות מ־150 ס"מ.
(ב) המרחק בין רפנות מכלי גפ"מ כדוריים על־קרקעיים סמוכים יהיה לא פחות מקוטר המכל הגדול שביניהם.
(ג) המרחק בין דופן מכל לבין נקודת מילוי או פריקה של מכלית או קרון גפ"מ, או לקצה משטח מילוי או איחסון לגלילי גפ"מ ניידים יהיה לא פחות מ־10 מטר.
(ד) המרחק בין מכל גפ"מ לבין מכלים לאחסנת מוצרי נפט מסוג ב' או ג' יהיה לא פחות מ־15 מטר.
31. (א) המרחק בין דופן מכל גפ"מ על־קרקעי ניח לגדר, למשרד, למחסן, לבית מלאכה וכיוצא באלה יהיה לא פחות מ־20 מטר.
(ב) המרחק בין נקודת סיכון לגדר, למשרד, למחסן, לבית מלאכה וכיוצא באלה יהיה לא פחות מ־20 מטר.
(ג) לענין תקנת משנה (ב), "נקודות סיכון" הן נקודות סיכון המפורטות להלן:
(1) פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אוורור וניקוז המורכבים על מכל או צנרת;
(2) שסתומים מתוברגים או מאוגנים למיניהם המורכבים על מכלים או צנרת;
(3) מדי מפלס גובה, נפח או לחץ המורכבים על מכל או צנרת;
(4) משאבות, מרחסי גז ומכלי ניקוז,
למעט פתחי יציאה של שסתומי שחרור לחץ, אוורור, מדי גובה, נפח ולחץ המצויידיים בנחיר עוצר של 2 מ"מ, וכן נקודות כאמור המהוות חלק ממיתקן מילוי או פריקה של מכליות וקרונות.
32. בחוות מכלי גפ"מ יינקטו אמצעים יעילים להנחת דעתו של המפקח הראשי למניעת נזילת הגפ"מ מחוץ לחווה.
33. חוות מכלי גפ"מ תצויד בדרכים ודרכי גישה ומעבר, כאמור בתקנה 24.
34. המפקח הראשי רשאי לקבוע מרחקים קטנים מאלה הקבועים בתקנות 30 ו־31 אם לרעתו הנסיבות מצדיקות זאת.

מרחקים בין מכלים

מרחקים בין מכלים לגדר, למבנה וכו' (תיקון התשמ"א)

מניעת נזילה

דרכים לרכב כיבוי אש

סמיות מרחקים

פרק ד' – תחנות תדלוק ציבוריות

- 34א. (א) בתחנת תדלוק ציבורית שבה מתבצע תדלוק בגפ"מ יקוימו, לגבי המיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ, דרישות תקן ת"י 5512 מיתקנים לתדלוק רכב בגז פחממני מעובה (גפ"מ) במהדורה המעודכנת (להלן – ת"י 5512).
- (ב) הוראות תקנות 35 עד 47 לא יחולו על מיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ.
35. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן נפט בתחנת תדלוק ציבורית בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.
36. לא יאוחסן נפט אלא במכלים תת־קרקעיים – שמתקיימים בהם שניים אלה:
- (1) הם כוסו בשכבת אדמה בעובי של 0.6 מטר לפחות, או הוטמנו כאמור בתקנה 38; אולם אם אין זה מעשי להטמין מכלים בתוך הקרקע רשאי המפקח הראשי להתיר לכסות את המכל בשכבת אדמה בעובי של 0.6 מטר לפחות ושוליה יעובדו בשיפוע או בקירות מגן כך שתימנע חשיפת המכל מפאת גשמים ורוחות;
- (2) המרחק בין שני מכלי נפט סמוכים וכן המרחק בין מכל לגבול המגרש יהיה לא פחות מ־0.5 מטר.
37. לא יוחסן נפט אלא במכלים שהוטמנו מחוץ למסלולי תנועת רכב והשטח שמעליהם מוגן מפני עליית רכב באחד מאלה:
- (1) אבני שפה בגובה 0.15 מטר לפחות מסביב השטח בו טמונים המכלים;
- (2) עמודי מגן מצנינורות ברזל בקוטר שלא יפחת מ־3", בגובה שלא יפחת מ־0.9 מטר מעל לקרקע ובמרחקים שאינם עולים על 1.5 מטרים זה מזה;
- (3) גדר או מעקה שהם בגובה של לא פחות מ־0.9 מ'.
38. מקום שאין זה מעשי למלא אחר הוראות תקנה 37, מותר להטמין בתחנת תדלוק ציבורית מכל או חלק ממנו מתחת למסלול רכב או במקום שמעליו עלול לנוע רכב או מתחת לתוואי של יחידת ניפוק או כל תוואי אחר, אם מתקיימים כל אלה:
- (1) מעל המכל שכבת אדמה בעובי 0.4 מטר לפחות ומעליה הוצב משטח בטון מזוין שממדיו בולטים באופן אופקי 1 מטר לפחות מעבר לקצות המכל; בבטון המזוין יתקיימו דרישות ת"י 466: חוקת הבטון ות"י 412: עומסים במבנים – עומסים אופייניים, טבלה 12 סוג כלי רכב (3);

תדלוק בגפ"מ
(תיקון התשס"ה)

במזויות מותרות
(תיקון התשס"ה)

הטמנת מכלים
וכיפויים
(תיקון התשס"ה)

הגנת מכלים
תת־קרקעיים
(תיקון התשס"ה)

הטמנת מכל מתחת
למסלול רכב
(תיקון התשס"ה)

(2) כוות איש (Manhole) במשטח בטון תכוסה במכסה בעל חוזק שווה למשטח בטון.

נפט סוג ב'		נפט סוג א'	במטרים	מרחקים מפתחי מכל לדרכים ומבנים (תיקון התשס"ה)
נפט סוג ב'				
0.5	4.5		(1) ממדרכה לרשות הציבור	39. פתח מכל נפט יהיה מרוחק בהתאם לסוג הנפט המאוחסן בו כלהלן:
0.5	1.5		(2) ממדרכה לרשות הציבור אם יש הפרדה על-ידי רשת צפופה המשתרעת 1 מטר לפחות משני צדי הפתח	
0.5	1.5		(3) ממדרכה פנימית	
0.5	1.5		(4) מגבול המגרש שאינו לאורך מדרכה או לאורך דרך לרשות הציבור	
0.5	0.5		(5) מגבול המגרש שאינו לאורך מדרכה או לאורך דרך לרשות הציבור אם יש הפרדה בגדר רשת צפופה כמפורט בפיסקה (2)	
0.5	1.5		(6) מפתח מבנה בו אין אש גלויה	
0.5	4.5		(7) מפתח כניסה למזנון, מסעדה, מטבח ומכל מבנה בו קיימת אש גלויה	
			(8) מפתח כאמור בפיסקה (7) אם יש הפרדה בגדר רשת צפופה המשתרעת 1 מטר לפחות לשני צדי מעבר פתח המבנה וכן 1 מטר מעבר לפתח המכל	
0.5	1.5		(9) ממבנים הנמצאים על מגרש גובל	
1.5	4.5		(10) ממבנים הנמצאים על מגרש גובל אם יש הפרדה על-ידי רשת צפופה המשתרעת 1 מטר לפחות מעבר לשני צדי פתח המכל	
0.5	1.5		(11) מגנרטור חשמלי	
1.5	4.5		(12) מבריכות ביוב של רשת הביוב הציבורית	

40. (א) המרחק מקצה מכל תת-קרקעי עד לקיר מבנה שאין בו אש גלויה יהיה 0.5 מטר לפחות. מרחקים ממכל תת-קרקעי למבנה (תיקון התשס"ה)

- (ב) המרחק מקצה מכל תת־קרקעי עד לקיר החיצוני של מרתף יהיה לא פחות מ־1 מטר; אולם מותר להקטינו עד ל־0.5 מטר אם מתקיים אחד מאלה:
- (1) פני המפלס העליון של המכל יהיה מתחת לריצפת המרתף הנמוך ביותר;
 - (2) המכל יכיל נפט סוג ג';
 - (3) המכל יוטמן בבריכה מביטון אטום לנפט המאוחסן במכל;
 - (4) המכל הוא מכל משני.

רישוי עבודת ריתוך
4.1 לא תבוצע בשטח תחנת תדלוק ציבורית עבודת ריתוך אלא אם קיבל מנהל התחנה אישור לכך מאת מפקח העבודה האזורי.

השוואת פוטנציאל חשמלי
4.2 לא ימלא אדם מכל ולא ירשה למלא מכל בנפט בטרם הושווה הפוטנציאל החשמלי בין המכל למכלית שממנה פורקים.
(תיקון התשס"ה)

איסורים בתחנת תדלוק ציבורית
4.2. בתחנת תדלוק ציבורית –

- (1) לא ישתמש אדם מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר ולא יעשן;
- (2) נהג חייב לדוּמם את מנוע הרכב בעת התדלוק;
- (3) אדם לא יתדלק רכב אלא לאחר שווידא שמנוע הרכב הודמם;
- (4) בעל המיתקן יתקין שלט אזהרה אחד לפחות בשפות עברית וערבית בנוסח "אין להשתמש מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר; אין לעשן בשטח התחנה וחובה לדוּמם את מנוע הרכב בעת התדלוק" או בנוסח דומה שבו הסבר באמצעים גרפיים; השלט יותקן במקום בולט לעין ולא יוסתר, וגודלו יהיה לא פחות מ־40 ס"מ עד 50 ס"מ.

אזורי מבלים
4.3 מכל נפט יצוייד בצינור אזורי שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) קטרם לא פחות מ־1½";
- (2) פתחו העליון מוטה כלפי מטה ומצוייד ברשת מתכתית שממדי נקביה לא יעלו על 3×3 מ"מ או בבולם להבות נאות;
- (3) גובה פתחו העליון יהיה 3.5 מטרים לפחות מעל לפני הקרקע שבסביבתו ובמרחק של 1.5 מטרים לפחות מחלונות ומפתחי מבנים אחרים;
- (4) יותקן כך שברדיוס של 2.5 מטרים מהקו האנכי של קצהו העליון לא תהיה כניסה למרתף או למבנה תת־קרקעי אחר.

4.4. (א) דופן יחידת ניפוק יהיה מרוחק בהתאם לסוג הנפט המוחסן בו כאמור להלן:

נפט סוג ב'		במטרים
נפט סוג א'	או ג'	
1	3.5	(1) מפתח מכל לנפט סוג א'
0.5	3.5	(2) מפתח מכל לנפט סוג ב' או ג'
1.5	4.5	(3) ממדרכה לרשות הציבור
		(4) ממדרכה לרשות הציבור המופרדת מיחידת הניפוק בגדר רשת צפופה המשתרעת לפחות -
		(1) 4.5 מטרים לכל צד של יחידת ניפוק לנפט סוג א'
-	1	(2) 1.5 מטרים לכל צד של יחידת ניפוק לנפט סוג ב' או ג'
0.5	-	(5) מגבול מגרש בלתי מגודר שאינו לאורך מדרכה או דרך לרשות הציבור
0.5	1.5	(6) מגבול מגרש כאמור בפסקה (5) אם יש הפרדה בגדר רשת צפופה לפחות ל-1.5 מטרים מכל צד של יחידת הניפוק
0.5	0.5	(7) מפתח מבנה שאין בו אש גלויה
0.5	1	(8) מפתח משרד ומחסן שמנים
		(9) מפתח מסעדה, מזנון, בתי-שימוש או מפתח מבנה אחר בו קיימת אש גלויה
1	4.5	(10) מפתח כאמור בפסקה (9) אם קיימת הפרדה בגדר רשת צפופה המשתרעת לפחות 1.5 מטרים משני צדי יחידת הניפוק
0.5	1.5	(11) מפתח מקלט או מרתף
1	4.5	

(ב) לענין תקנת משנה (א) -

"מרתף" - כל מבנה אשר מפלט רצפתו נמוך ממפלס המשטח אשר מסביב ליחידת הניפוק;

"פתח" - כל פתח אשר שפתו התחתונה פחות מ-0.6 מטר מפני הקרקע הסמוכה לו.

45.	(א) לא תותקן יחידת ניפוק בחניון מקורה אלא בהיתר מאת המפקח הראשי ובכפוף לתנאים שקבע.	חניונים מקורים
	(ב) לא יתיר המפקח הראשי התקנת יחידת ניפוק בחניון מקורה אלא אם קיים אוורור טבעי מספיק לפיזור אדי הנפט, ובהעדר אוורור טבעי מספיק – מותקן אוורור מלאכותי נאות.	
	(ג) לא יתיר המפקח הראשי התקנת יחידת ניפוק לנפט סוג א' במקום שמפלסו נמוך ממפלס דרך הגישה אל יחידת הניפוק.	
46.	(בוטלה).	(תיקון התשמ"א)
47.	המפקח הראשי רשאי לקבוע –	סטיית מרחקים (תיקון התשמ"א)
	(1) מרחקים קטנים מן האמור בתקנות 36, 39 ו-44, אם לדעתו הנסיבות מצדיקות זאת;	
	(2) (בוטלה).	
פרק ה' – מחסני גפ"מ		
48–50.	(בוטלו).	(תיקון התשס"ה)
50א.	(בוטלה).	(תיקון התשס"ה)
51–52.	(בוטלו).	גידור (תיקון התשס"ה)
53.	מחסן אספקה מרכזית יותקן בהתאם לתקן ישראלי ת"י 158 חלק 1: מיתקנים לגזים פחמימניים (גפ"מ): מאגרים, פרקים א', ב', ד' ו-ה'.	מחסן אספקה מרכזית של גפ"מ (תיקון התשס"ה)
53א.	(בוטלה).	(תיקון התשס"ה)
53א1.	(בוטלה).	(תיקון התשס"ה)
53ב.	(בוטלה).	(תיקון התשס"ה)
54–55.	(בוטלו).	(תיקון התשס"ה)

(תיקון התשמ"ו) 55.א. (בוטלה).

פרק ו' – תחנות תדלוק פנימיות

- 55.ב. (א) בתחנת תדלוק פנימית שבה מתבצע תדלוק בגפ"מ יקוימו, לגבי המיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ, דרישות תקן ת"י 5512.
- (ב) הוראות תקנות 56 עד 65 לא יחולו על מיתקנים לתדלוק רכב בגפ"מ.
56. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן נפט בתחנת תדלוק פנימית בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.
57. נפט סוג א' יוחסן במכלים תת־קרקעיים בלבד.
58. נפט סוג ב' או סוג ג' יוחסן במכל תת־קרקעי, או במכל על־קרקעי בהתאם לתקנה 60.
59. מכלים תת־קרקעיים יותקנו, יוטמנו, יכוסו ויוגנו בהתאם לתקנות 36, 37 ו־38.
60. אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' במכל על־קרקעי מותרת בתנאים שלהלן:
- (1) המכלים מותקנים במאצרה שקיבולה עולה ב־10% לפחות על קיבול המכל הגדול שבה;
 - (2) למאצרה פתחי ניקוז המצוידים במגופים נאותים הניתנים להפעלה מבחוץ;
 - (3) המרחק בין דופן מכל לדופן המאצרה יהיה 0.5 מטר לפחות במכל שקיבולו אינו עולה על 30 מ"ק ו־2 מטרים לפחות במכל שקיבולו עולה על 30 מ"ק או שהקיבול הכולל במאצרה עולה על 150 מ"ק;
 - (4) המרחק בין דפנות שני מכלים סמוכים לא יפחת ממחצית צירוף הקטרים של המכלים, ובלבד שלא יפחת ממטר אחד;
 - (5) המרחק בין דופן מכל לגבול המגרש או לקיר של מבנה יהיה כקוטר המכל, לפחות, ובלבד שלא יפחת מ־2 מטרים ואין הכרח שיעלה על 6 מטרים;
 - (6) המרחק בין דופן מאצרה לגדר או מבנה יאפשר תנועה חופשית לרכב כיבוי אש ויהיה ברוחב של 3 מטרים לפחות;
 - (7) השטח המגודר יהיה במרחק של 3 מטרים לפחות מגבול המגרש אלא אם כן קיים לאורכו קיר אטום בגובה של 1.8 מטרים לפחות.

	61.	(בוטלה).	(תיקון התשס"ה)
	62.	המרחק מפתח מכל לדרכים ומבנים יהיה בהתאם לתקנה 39.	מרחקים מפתח מכל לדרכים ומבנים
	63.	המרחק בין יחידת ניפוק לפתח מכל, למדרכה ציבורית, לגבול מגרש, לפתח מבנה, פתח מקלט או פתח מרתף יהיו בהתאם לתקנה 44.	מרחקים מיחידת ניפוק לדרכים ומבנים
	64.	(בוטלה).	(תיקון התשס"ה)
	65.	המפקח האזורי רשאי לקבוע – (1) מרחקים קטנים מן האמור בתקנות 36, 37, 39, 62 ו־63 אם לדעתו הנסיבות מצדיקות זאת; (2) סטיות מן המרחקים שנקבעו בתקנה 13 אם המרחק מפתח מכל או מיחידת ניפוק לעמודי חשמל מצדיק זאת לדעתו, או אם המרחק בין עמודי החשמל קטן מן המקובל או אם התחנה היא בשטח עירוני.	סטיות ממרחקים (תיקון התשס"ה)
	65א.	בתחנת תדלוק פנימית – (1) לא ישתמש אדם מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר ולא יעשן; (2) נהג חייב לדוּמם מנוע הרכב בעת התדלוק; (3) אדם לא יתדלק רכב אלא לאחר שוּוּיֵדא שמנוע הרכב הודמם; (4) בעל המיתקן יתקין שלט אזהרה אחד לפחות בשפות עברית וערבית בנוסח "אין להשתמש מחוץ לרכב בטלפון נייד או במכשיר קשר; אין לעשן בשטח התחנה וחובה לדוּמם מנוע הרכב בעת התדלוק" או בנוסח דומה שבו הסבר באמצעים גרפיים; השלט יותקן במקום בולט לעין ולא יוסתר, וגודלו יהיה לא פחות מ־40 ס"מ על 50 ס"מ.	איסורים בתחנת תדלוק פנימית (תיקון התשס"ה)
פרק ז' – מחסנים פרטיים			
	66.	לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן במחסן פרטי נפט בכמות העולה על זו שאישר המפקח האזורי או שלא בהתאם לתנאים ולסייגים שהוא קבע.	כמויות מותרות (תיקון התשס"ה)
	67.	נפט סוג א' יוחסן במכלים תת־קרקעיים שהוטמנו, כוסו והוגנו בהתאם לאמור בתקנות 36, 37 ו־38.	אחסנת נפט סוג א' (תיקון התשס"ה)

אהסנת נפט סוג
ב' או ג'
(תיקון התשס"ה)

68. נפט סוג ב' או סוג ג' יוחסן כאמור להלן:
(1) במכלים תת־קרקעיים שהוטמנו, כוסו והוגנו בהתאם לתקנות 36, 37 ו־38;

(2) במכלים על־קרקעיים –

(א) בכמות העולה על 500 מ"ק בהתאם לתקנות 20, 21, 22 ו־23;

(ב) בכמות שאינה עולה על 500 מ"ק בתנאים שלהלן:

(1) המכלים מותקנים במאצרה שקיבולה 110% לפחות של קיבולת המכל הגדול שבה;

(2) למאצרה פתחי ניקוז המצויידיים במגופים נאותים הניתנים להפעלה מבחוץ;

(3) המרחק בין דופן מכל לדופן המאצרה יהיה מטר אחד לפחות במכל שקיבולו אינו עולה על 30 ק"ל, ו־2 מטר לפחות אם הקיבול של מכל כל שהוא עולה על 30 ק"ל או הקיבול הכולל במאצרה עולה על 150 ק"ל;

(4) המרחק בין דפנות שני מכלים סמוכים יהיה לא פחות ממחצית צירוף הקטרים של המכלים, ובלבד שלא יקטן ממטר אחד;

(5) המרחק בין דופן מכל לגבול המגרש או לקיר של מבנה יהיה לפחות כקוטר המכל, ובלבד שזה לא יקטן מ־2 מטר ואין חובה שיהיה גדול מ־6 מטר;

(6) המרחק בין דופן מאצרה לגדר או מבנה יאפשר תנועה חפשית לרכב כיבוי אש ויהיה ברוחב של לפחות 3 מטר.

(3) חביות בכמות שאינה עולה על 10 ק"ל בתנאים שלהלן:

(א) חביות מלאות יוחסנו בנפרד מחביות ריקות;

(ב) שטח האחסנה יגודר ברשת מתכתית חזקה בגובה של לפחות 100 ס"מ מעל לקרקע;

(ג) השטח המגודר יהיה במרחק של לפחות 3 מטר מגבול המגרש, אלא אם קיים לאורכו קיר אטום בגובה של 180 ס"מ לפחות.

69. (בוטלה).

(תיקון התשס"ה)

70. המפקח האזורי רשאי לאשר מרחקים ותנאים שונים מהאמור בפרק זה אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת לדעתו.

נסיבות מרחקים
וקיבולת
(תיקון התשס"ה)

פרק ח' – מחסנים סיטוניים	(תיקון התשס"ה)
71. לא יאחסן אדם ולא ירשה לאחסן במחסן סיטוני נפט בכמות העולה על הכמות שאישר המפקח האזורי או בניגוד לתנאים ולסייגים שקבע באישורו.	כמויות מותרות (תיקון התשס"ה)
72. נפט סוג ב' או סוג ג' יוחסן במכל תת־קרקעי, או במכל על־קרקעי בהתאם לתקנה 74 או בחביות בהתאם לתקנה 75.	אחסנת נפט סוג ב' או ג'
73. מכלים תת־קרקעיים יותקנו, יוטמנו, יכוסו ויוגנו בהתאם לתקנות 36, 37 ו־38.	הטמנת מכלים ביסוסים והגנתם
74. אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' במכל על־קרקעי מותרת בכפוף לקיום התנאים המפורטים בתקנה 60.	אחסנת נפט במכל על־קרקעי (תיקון התשס"ה)
75. אחסנת נפט סוג ב' או סוג ג' בחביות מותרת בתנאים שלהלן: (1) הכמות המוחסנת אינה עולה על 10 מ"ק; (2) חביות מלאות יוחסנו בנפרד מחביות ריקות; (3) שטח האחסנה יגודר ברשת מתכתית חזקה בגובה של לפחות 1 מטר מעל לקרקע; (4) השטח המוגדר יהיה במרחק של לפחות 3 מטר מגבול המגרש אלא אם קיים לארכו קיר אטום בגובה של 1.8 מטר לפחות.	אחסנה בחביות (תיקון התשס"ה)
76. המרחק בין יחידת מילוי מכליות, למדרכה לרשות הציבור, לגבול מגרש, לפתח מבנה, לפתח מקלט ולפתח מרתף יהיה בהתאם לתקנה 44.	מרחקים מיחידת מילוי מכליות (תיקון התשס"ה)
77. המפקח האזורי רשאי לאשר מרחקים ותנאים שונים מהאמור בפרק זה, אם נסיבות המקרה מצדיקות זאת לדעתו.	סיוות מרחקים וקיבולת (תיקון התשס"ה)

פרק ט' – הוראות שונות

77א. העובר על הוראה מהוראות תקנות 42א או 65א דינו כנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.	עונשין (תיקון התשס"ה)
---	--------------------------

- הוראות מעבר 78. המפקח הראשי רשאי לפטור מפעל או מקום עסק שהיו קיימים ערב תחילתן של תקנות אלה מהחובה למלא אחרי הוראות אלה, כולן או מקצתן לתקופה שהוא יקבע.
- תחילה 79. תחילתן של תקנות אלה ביום השלושים לאחר פרסומן.
- (תיקון התשס"ה) 80. (בוטלה).

כ' בסיון התשל"ו (18 ביוני 1976)

משה ברעם
שר העבודה